

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори ДМТ, д.и.х., профессор,
Насриддинзода Э.С.
соли 2025

ХУЛОСАИ

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Саидзода Исроил Маҳмад дар мавзуи «Амсиласозии математикии марҳилаҳои ҳаёт ва таҳқиқи компютери динамикаи солонаи популятсияи оилаи занбӯри асал» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои физикаю математика аз рӯи ихтисоси 05.13.18 – Амсиласозии математикӣ, усулҳои ададӣ ва комплекси барномаҳо.

Диссертатсияи Саидзода Исроил Маҳмад дар мавзуи «Амсиласозии математикии марҳилаҳои ҳаёт ва таҳқиқи компютери динамикаи солонаи популятсияи оилаи занбӯри асал» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои физикаю математика аз рӯи ихтисоси 05.13.18 – Амсиласозии математикӣ, усулҳои ададӣ ва комплекси барномаҳо дар кафедраи информатикаи факултети механикаю математикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон иҷро шудааст.

Саидзода Исроил Маҳмад соли 2008 факултети механикаю математикаи Донишгоҳи милли Тоҷикистонро аз рӯи ихтисоси математика бо дипломи аъло хатм намуда, диссертатсияи номзодиашро дар мавзуи «Амсиласозии компютери динамикаи популятсияи моҳиҳои экосистемаи обанбори пастоб» 19 апрели соли 2018, аз рӯи ихтисоси 05.13.18 – Амсиласозии математикӣ, усулҳои ададӣ ва комплекси барномаҳо химоя намудааст (дипломи ДНИ № 0031, аз 28-уми октябри соли 2018, №8).

Мавзуи диссертатсияи Саидзода И.М. «Амсиласозии компютери динамикаи экосистемаи обанбори ҳамвор бо ҳудудҳои тағйирёбанда» дар ҷаласаи шурои олимони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 29.01.2021, №6 баррасӣ ва тасдиқ гардида, аз 26.11.2022, №4 номи мавзуи диссертатсияи ба «Амсиласозии математикии марҳилаҳои ҳаёт ва таҳқиқи компютери динамикаи солонаи популятсияи оилаи занбӯри асал» иваз карда шудааст.

Мушовири илмӣ – доктори илмҳои физикаю математика, профессори кафедраи информатикаи ДМТ Комилиён Файзалӣ Саъдулло.

Диссертатсияи Саидзода Исроил Маҳмад дар ҷаласаи васеи кафедраҳои информатика, моделсозии математикӣ ва компютерӣ, математикаи

ҳисоббарорӣ ва механика, таҳлили математикӣ ва назарияи функцияҳои ДМТ аз 26 июни соли 2025, таҳти № 3 муҳокима гардидааст.

Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон Шерматов Н – доктори илмҳои техникӣ, профессор ва Мирзоев С.Х. – доктори илмҳои техникӣ, и.в. профессор баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудихо ба зинаи навбатии Ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзуи «Амсиласозии математикии марҳилаҳои ҳаёт ва таҳқиқи компютери динамикаи солонии популятсияи оилаи занбӯри асал» чунин хулоса қабул карда шуд:

Натиҷаҳои таҳлили диссертатсияи Саидзода Исроил Маҳмад дар мавзуи «Амсиласозии математикии марҳилаҳои ҳаёт ва таҳқиқи компютери динамикаи солонии популятсияи оилаи занбӯри асал» аз рӯи ихтисоси 05.13.18 – Амсиласозии математикӣ, усулҳои ададӣ ва комплекси барномаҳо маълум гардид, ки мавзуи диссертатсия ба самти ихтисоси он мувофиқ буда, мазмун ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси 05.13.18 – Амсиласозии математикӣ, усулҳои ададӣ ва комплекси барномаҳо мутобиқат намуда, муҳтавои бандҳои дахлдори онро инъикос менамояд.

Мубрами мавзуи таҳқиқот. Барои иқлими Тоҷикистон соҳаи занбӯриасалпарварӣ яке аз шуғлҳои созгор, муфид, камхарҷ ва даромадноку муҳимми хоҷагидории аҳолии мамлакат ба ҳисоб рафта, дар таъмини амнияти озукавории кишвар нақши муассир дорад, зеро дар кишвари мо барои рушди соҳаи занбӯриасалпарварӣ пойгоҳи мувофиқ ва бузурги ғизои занбӯри асал мавҷуд аст. Тоҷикистон кишвари кӯҳсор аст, зиёда аз 93% масоҳати онро кӯҳҳо ташкил медиҳанд. Дар ноҳияҳои кӯҳӣ, наздикӯҳӣ ва водиҳои ин мамлақати офтобӣ гулу гиёҳҳо ва дарахтону буттаҳои шаҳдбори гуногунрангу гуногунтаъ хеле фаровон мерӯянд, ки аз онҳо занбӯрони асал метавонанд дар тамоми мавсимҳои мувофиқи сол гард ва шаҳди гул ҷамъ оваранд. Тибқи маълумотҳои оморӣ, имрӯз майдони заминҳои занбӯриасалпарварӣ дар ҷумҳурӣ тақрибан ба 5 миллион гектар баробар аст. Ин миқдор замин имкон медиҳад, ки истеҳсоли асал дар як сол то 30-40 ҳазор тонна афзоиш дода шавад.

Робитаи таҳқиқот бо барномаҳо (лоиҳаҳо), мавзӯҳои илмӣ. Таҳқиқоти диссертатсионӣ фарогири маҷмуи васеи барномаҳо ва мавзӯҳои илмӣ марбут ба самтҳои рушди минбаъдаи усулҳои амсиласозии математикӣ ва компютерӣ, пажӯҳиш ва арзёбии устувории вазъи биологӣ экосистемаҳо ва ёфтани ҳалли оптималии масъалаҳои соҳаи кишоварзӣ мебошад, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул шудаанд.

Диссертатсия ба талаботҳои меъёрии барномаҳои зерин мувофиқат мекунад: «Барномаи барқарорсозӣ ва рушди соҳаи занбӯрпарварӣ дар

Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2006-2010», «Барномаи рушди соҳаи занбӯрпарварӣ барои солҳои 2011-2016», «Барномаи маҷмуавии рушди соҳаи чорводорӣ, парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва занбӯриасалпарварӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2023-2027», «Барномаи рушди илмҳои табиатшиносӣ, риёзӣю техникӣ барои солҳои 2010-2020» ва корҳои илмӣ-таҳқиқотии кафедраи информатикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар самти «Коркард ва таҳқиқи амсилаҳои риёзӣ-компютериҳои экосистемаи обанборҳо, мамнуъгоҳҳо ва системаи маориф» (дар Маркази миллии патенту иттилоот таҳти № 0116TJ00657 ба қайд гирифта шудааст).

Аз номгӯи барномаҳо ва мавзӯҳои илмӣ-таҳқиқотии зикршуда айён аст, ки мавзуи диссертатсионӣ ба самтҳои афзалиятноки илмӣ ва ҳадафҳои аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гузошташуда мувофиқ мебошад.

Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар 44 маводи илмӣ интишор шудаанд. Маводи интишорнамудаи довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ мазмун ва муҳтавои диссертатсия ва автореферати онро пурра инъикос менамояд. Аз интишороти довталаб бармеояд, ки дар ин самт талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон риоя гардида, шумораи интишорот кофӣ мебошад.

Мавҷудияти санадҳои тасдиқкунандаи татбиқии натиҷаҳои илмӣ дар истехсолот. Таҳқиқоти диссертатсионӣ дорои чор санади татбиқӣ ва шаҳодатномаи ҳуқуқи муаллифӣ оид ба барномаи компютериҳои «Баҳодиҳии фаъолияти занбӯри асал вобаста ба таъсири бемориҳо ва зараррасонҳо», ки дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти № 165 аз 11.07.2023 ба қайд гирифта шудааст, мебошад.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот аз иштироки мустақим дар интихоби мавзӯ, баррасии адабиёти соҳавӣ ва таҳлили онҳо, ҷамъоварӣ, захиракунӣ, гурӯҳбандӣ ва таҳлили маълумоти таҷрибавӣ, тарҳрезии методологияи таҳқиқот, мустақилона амалӣ гардонидани кулли паҷуҳишҳои илмӣ, таҳияи комплекси амсилаҳои концептуалӣ, математикӣ ва компютерӣ, идентификатсия ва верификатсия намудани афзори таҳқиқотӣ, таҳлили натиҷаҳои ҳисоббарориҳои компютерӣ, санҷиши эътимоднокии онҳо, коркарди хулосаҳои ҷамъбасти, пешниҳоди тавсияҳои методӣ ва таҳияи матни диссертатсия ифода ёфтааст.

Диссертатсияи Саидзода Исроил Маҳмад дар мавзуи «Амсиласозии математикии марҳилаҳои ҳаёт ва таҳқиқи компютериҳои динамикаи солони популятсияи оилаи занбӯри асал» ба ихтисоси интихобшуда пурра мувофиқат мекунад.

Навгони илми таҳқиқот аз 15 банд иборат мебошанд, ки онҳо дар рисолаи диссертатсионӣ пурра иникос гардидаанд.

Мавзуи диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисосҳои илми Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 05.13.18 – «Амсиласозии математикӣ, усулҳои ададӣ ва комплекси барномаҳо» мутобиқат мекунад:

- банди 1. Коркарди методҳои нави математикии амсиласозии объектҳо, системаҳо, равандҳо ва падидаҳо;
- банди 3. Коркард ва асосноккунии методикаҳо ва қоидаҳои мутобиқшавии амсилаҳои компютерӣ, истифодаи самараноки онҳо ҳангоми пешгӯиҳои таҳаввулоти объектҳо, системаҳо, равандҳо ва падидаҳо;
- банди 4. Коркард, асосноккунӣ ва санҷиши методҳои ҳисобкунӣ бо истифодаи технологияҳои муосири компютерӣ;
- банди 5. Амсиласозии методҳои самараноки ададӣ ва алгоритмҳо дар намуди маҷмааҳои ба ҳалли проблема раванашудаи барномаҳо барои роҳандозии таҷрибаи ҳисобкунӣ;
- банди 6. Таҳқиқоти маҷмаавии проблемаҳои илмию техникӣ ва бунёдию амалӣ бо истифодаи технологияи муосири амсиласозии математикӣ ва таҷрибаи ҳисобкунӣ;
- банди 9. Коркарди системаҳои амсиласозии компютерӣ ва тақлидӣ.

Диссертатсия аз бахшҳои «Муқаддима», «Тавсифи умумии таҳқиқот», панҷ боб бо зербобҳо, бахши «Хулосаҳо» бо зербобҳои «Натиҷаҳои асосии илми диссертатсия» ва «Тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳо», «Адабиёт» бо зербобҳои «Феҳристи сарчашмаҳои истифодашуда» ва «Феҳристи интишороти илми довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ» ва бахши «Замимаҳо» иборат буда, дар ҳаҷми 321 саҳифаи матни компютерӣ бо ёрии протсессори матнии Microsoft Word 2016 омода шудааст. Рӯйхати адабиёт 322 номгӯй ва феҳристи интишороти илми довталаби дараҷаи илмӣ 44 номгӯйро дарбар мегиранд.

Вобаста ба мавзуи ва масоили таҳқиқи диссертатсионӣ 43 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 20 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (10 мақола дар алоҳидагӣ) ба нашр расонида шуда, боқимондари мақолаҳо дар нашрияҳои шомили пойгоҳи eLIBRARY.ru ва маводҳои конференсияҳои байналмилалию ҷумҳуриявӣ бачопрасида ташкил додаанд. Ҳаҷми умумии онҳо 14,1 ҷузъи чопиро ташкил медиҳанд.

Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар семинарҳои муштаракӣ кафедраҳои «Информатика», «Моделсозии математикӣ ва компютерӣ», «Технологияҳои иттилоотӣ ва иртиботӣ» ва «Математикаи ҳисоббарорӣ ва механика»-и Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (ДМТ) баррасӣ ва мавриди

муҳокима қарор гирифта, дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмиллалии солҳои 2020-2024 дар шаҳрҳои Душанбе, Кӯлоб ва ноҳияи Рашти Ҷумҳурии Тоҷикистон мустақиман ва дар Ҷумҳурии Белоруссия (Гродно), Федератсияи Россия (Москва, Рязан), Ҷумҳурии Халқии Хитой (Пекин), Аморати Муттаҳидаи Араб (Дубай) ва Ҷумҳурии Қазоқистон (Алмаато) аз тақриқи онлайн баргузор шудаанд, ба тасвиб расидаанд.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯи мавзӯи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

Феҳристи интишороти илмии доктараби дарёфти дараҷаи илмӣ

а) Монографияи илмӣ:

[1-М]. Саидзода, И. М. Технологияҳои амсиласозии математикӣ ва компютериҳои популятсияи оилаи занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода. – Душанбе: Нушбод, 2023. – 100 с.

б) Мақолаҳои, ки дар маҷаллаҳои тақризишавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷой шудаанд:

[2-М]. Комилиён, Ф. С. Амсилаи концептуалии таъсири бемориҳо ва зараррасонҳо ба фаъолияти оилаи занбӯри асал [Матн] / Ф.С. Комилиён, И.М. Саидзода // Паёми Донишгоҳи давлатии Данғара. – 2023. – № 1 (23). – С. 11-21.

[3-М]. Комилиён, Ф. С. Амсиласозии математикии марҳилаҳои ҳаёти популятсияи оилаи занбӯри асал [Матн] / Ф.С. Комилиён, И.М. Саидзода // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. – 2022. – № 2/1 (96). – С. 5-14.

[4-М]. Комилиён, Ф. С. Амсиласозии математикии таъсири бемориҳои сирояткунанда ва организмҳои зараррасон ба рушди индивидҳои оилаи занбӯри асал [Матн] / Ф.С. Комилиён, И.М. Саидзода // Паёми Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон. – 2024. – № 3 (58). – С. 135-147.

[5-М]. Комилиён, Ф. С. Таҳлили математикии амсилаи марҳилаҳои ҳаёти оилаи занбӯри асал аз рӯи хусусиятҳои ҷинсӣ [Матн] / Ф.С. Комилиён, И.М. Саидзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои табиӣ. – 2022. – № 3. – С. 20-35.

[6-М]. Комилиён, Ф. С. Усулҳои баҳисобгирии таъсири омилҳои табиӣ ва антропогенӣ дар амсилаи математикии ташаккул ва рушди марҳилаҳои ҳаёти оилаи занбӯри асал [Матн] / Ф.С. Комилиён, И.М. Саидзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои табиӣ. – 2023. – № 2. – С. 5-18.

- [7-М]. Саидзода, И. М. Амсилаи математикӣ чихати баҳисобгирии таъсири бемориҳо ва зараррасонҳои оилаи занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода // Паёми филиали Донишгоҳи давлатии Москва ба номи М.В. Ломоносов дар шаҳри Душанбе. Баҳши илмҳои табиӣ. – 2023. – Том 1. – № 4 (35). – С. 92-99.
- [8-М]. Саидзода, И. М. Амсиласозии компютери динамикаи популятсияи оилаи занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода // Паёми политехникӣ. Баҳши Интеллект. Инноватсия. Инвеститсия. – 2022. – № 2 (58). – С. 27-33.
- [9-М]. Саидзода, И. М. Амсиласозии компютери популятсияи оилаи занбӯри асал бо истифода аз усули Рунге-Кутт [Матн] / И.М. Саидзода, Ф.С. Комилиён // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Баҳши илмҳои табиӣ. – 2022. – № 2. – С. 26-42.
- [10-М]. Саидзода, И. М. Амсиласозии математикии популятсияи оилаи занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. – 2022. – № 2 (41). – С. 179-187.
- [11-М]. Саидзода, И. М. Барномасозии компютери нақши ҳарорат ва намнокии ҳаво дар фаъолияти оилаи занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода // Паёми Донишгоҳи технологии Тоҷикистон. – 2023. – № 2 (53). – С. 136-143.
- [12-М]. Саидзода, И. М. Барномасозии компютери фаъолияти занбӯри асал *вобаста* ба таъсири бемориҳо ва зараррасонҳо [Матн] / И.М. Саидзода, Ф.С. Комилиён // Паёми донишгоҳи давлатии Хоруғ. – 2023. – № 1 (25). – С. 103-115.
- [13-М]. Саидзода, И. М. Идентификатсия ва верификатсияи амсилаи компютери оилаи занбӯри асал *вобаста* ба хусусиятҳои ҷинсӣ [Матн] / И.М. Саидзода // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. – 2023. – №. 2-3 (114). – С. 19-25.
- [14-М]. Саидзода, И. М. Омилҳои таъсиррасон ба инкишофи оилаи занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. Баҳши илмҳои табиӣ. – 2022. – № 2/3 (102). – С. 78-85.
- [15-М]. Саидзода, И. М. Таснифи бемориҳои занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода // Номаи донишгоҳ. Силсилаи илмҳои табиатшиносӣ ва иқтисодӣ. – 2024. – № 1(68). – С. 103-111.
- [16-М]. Саидзода, И. М. Гурӯҳбандии зараррасонҳои оилаи занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода // Пайёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба

номи Носири Хусрав. Силсилаи илмҳои табиӣ. – 2024. – № 2/2 (123). – С. 96-102.

- [17-М]. Саидзода, И. М. Таҳлили аналитикии амсилаи оилаи занбӯри асал вобаста ба марҳилаҳои ҳаёти / И.М. Саидзода [Матн] // Паёми политехникӣ. Бахши Интеллект, Инноватсия. Инвеститсия. – 2024. – № 3 (67). – С. 8-12.
- [18-М]. Саидзода, И. М. Таҳлили компютери хусусиятҳои ҷинсии оилаи занбӯри асал вобаста ба марҳилаҳои ҳаёти он [Матн] / И.М. Саидзода, Ф.С. Комилиён // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои табиӣ. – 2022. – № 4. – С. 5-28.
- [19-М]. Саидзода, И. М. Таъсири омилҳои антропогенӣ, биотикӣ ва абиотикӣ ба занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода, Д.И. Солихзода // Илм ва фановарӣ. – 2022. – № 4. – С. 221-230.
- [20-М]. Саидзода, И.М. Нақши функсияи ҳарорат дар баҳодиҳии фаъолияти занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода // Паёми Донишгоҳи давлатии Данғара. – 2023. – №. 4 (26). – С. 20-30.
- [21-М]. Saidzoda, I. M. Modeling the activity of the honey bee family under the influence of diseases and pests, taking into account age and sex characteristics [Text] / I.M. Saidzoda, F.S. Komiliyon // Bulletin of the Tajik National University. Series of natural sciences. – 2024. – No 1. – P. 10-23.

в) Мақолаҳои, ки дар дигар нашрияҳо ба таърифи расидаанд:

- [22-М]. Саидов, И.М. Таҷқиқи компютери динамикаи популятсияи занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидов, М.Р. Ёров, А. Қосимӣ // Паёми Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ. Бахши илмҳои физика ва математика. – 2021. – № 1-2 (9-10). – С. 81-85.
- [23-М]. Саидзода, И. М. Аналитическое решение математической модели пчелиной семьи в стационарном случае [Текст] / И.М. Саидзода // «I Международное книжное издание стран Содружество Независимых Государств: «Лучший научный сотрудник – 2023»: I международная книжная коллекция научно-педагогических работников. – Астана, 2023. – С. 17-20.
- [24-М]. Саидзода, И. М. Учет влияния климатических факторов при компьютерном моделировании деятельности медоносной пчелиной семьи [Текст] / И.М. Саидзода, Ф.С. Комилиён // Евразийский Союз Ученых. Серия: технические и физико-математические науки. – 2024. – Том 1. – № 04 (119). – С. 36- 41.

- [25-M]. *Саидзода, И. М.* Баҳисобгирии таъсири омилҳои табиӣ ва антропогенӣ дар амсилаи математикии рушди оилаи занбӯри асал / И. М. Саидзода // *Endless Light in Science*. – 2024. – No. S2. – P. 195-200. – DOI 10.24412/2709-1201-2024-155-195-200.
- [26-M]. *Saidzoda, I. M.* Investigation of the influence of climate factors on the activity of bees by computer simulation colony [Text]/ I.M. Saidzoda, Sh.Kh. Tagoev // *Endless Light in Science*. – 2024. – No/ S1. – P. 38-43. – DOI 10.24412/2709-1201-2024-23-38-43.
- [27-M]. *Saidzoda, I. M.* Mathematical analysis of the honeybee colony based on sexual characteristics [Text] / I.M. Saidzoda, N.M. Naimov// *East European Scientific Journal*. – 2024. – No. 09 (106), Part 1. – P. 4-9.
- 2) Мақолаҳои ки дар маводи конференсияҳо ба таърифи расидаанд:*
- [28-M]. *Саидзода, И. М.* Таҳлили таъсири бемориҳо ва зараррасонҳои занбӯри асал бо истифода аз амсилаи математикӣ [Матн] / *И.М. Саидзода* // Маводи конференсияи XII-уми байналмилалӣ илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «Масъалаҳои муосири моделсозии математикӣ ва татбиқи он», бахшида ба «Солҳои 2020-2040 эълонгардидани 20-солаи омӯзиш ва рушди илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илм ва маориф» ва «75-солагии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон» (Душанбе, 18-майи 2024). – Душанбе, 2024. – С. 48-52.
- [29-M]. *Саидзода, И. М.* Амсилаи математикии баҳодиҳии марҳилаҳои инкишофи оилаи занбӯри асал [Матн] / *И.М. Саидзода* // Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи «Масъалаҳои актуалии илми риёзӣ ва методҳои таҳқиқоти онҳо», бахшида ба эълонгардидани солҳои 2020-2040 бистсолаи омӯзиш ва рушди илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (31 октябри 2023). – Кӯлоб, 2023 – С.167-170.
- [30-M]. *Саидзода, И. М.* Амсилаи оилаи занбӯр аз рӯи хусусиятҳои ҷинсӣ [Матн] / *И.М. Саидзода* // Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «Технологияҳои иттилоотӣю коммуникатсионӣ - омили муҳими рушд дар ҷаҳони муосир» (10-уми декабри соли 2022). – Душанбе, ДБССТ, 2022. – С. 40-44.
- [31-M]. *Саидзода, И. М.* Амсиласозии концептуалии таъсири бемориҳо ва зараррасонҳо ба оилаи занбӯри асал [Матн] / *И.М. Саидзода* // Маводи конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «Таҳлили компютери масъалаҳои илм ва технология», бахшида ба «Солҳои 2020-2040 эълонгардидани 20-солаи омӯзиш ва рушди илмҳои

табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» ва «75-солагии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон» (24 октябри 2023). – Душанбе, 2023. – С. 80-86.

- [32-М]. Саидзода, И. М. Амсиласозии компютери марҳилаҳои ҳаёти оилаи занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода // Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмию амалӣ дар мавзуи «Масъалаҳои мубрами математикаи муосир» бахшида ба «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ» эълон шудани солҳои 2020-2040 ва 50-солагии кафедраи математикаи олии ДМТ (14-октябри соли 2022). – Душанбе, 2022. – С.77-82.
- [33-М]. Саидзода, И. М. Аналитическое решение математической модели пчелиной семьи с учетом половых признаков [Текст] / И.М. Саидзода, А.Х. Одинаев // Материалы Межвузовского международного конгресса (Москва, 4 апреля 2024 г.). Том 1. – Москва: Инфинити, 2024. – С. 185-191.
- [34-М]. Саидзода, И. М. Баҳодихии фаъолияти занбӯри асал вобаста аз таъсири бемориҳо ва зараррасонҳо бо усули барномасозӣ [Матн] / И.М. Саидзода // Маводи конференсияи IX байналмилалӣ илмию амалӣ «Илм ва технология». – Алмаато, 2024. – С. 371-378.
- [35-М]. Саидзода, И. М. О математической модели пчелиной семьи в стационарном случае [Текст] / И.М. Саидзода // Материалы международной научно-практической конференции «Актуальные проблемы экологии» (Гродно, 04-05 октября 2023). – Гродно: Гродненский государственный университет имени Янки Купалы, 2023. – С. 130-133.
- [36-М]. Саидзода, И. М. Роль климатических факторов в компьютерном моделировании активности медоносных пчел [Текст] / И.М. Саидзода // Цифровое будущее современной медицины: Сборник докладов I Всероссийской конференции студентов и молодых ученых с международным участием, Рязань, 24–25 апреля 2024 года. – Рязань: Рязанский государственный медицинский университет им. акад. И.П. Павлова, 2024. – С. 8-11.
- [37-М]. Саидзода, И. М. Татқиқи компютери функсияи ҳароратии рушди занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода // Маводи конференсияи илмӣ-амалӣ байналмилалӣ «Масъалаҳои мубрами илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар замони муосир», ДОТ дар н.Рашт (25 апрели 2023). – Рашт, 2023. – С. 4-7.

- [38-M]. *Саидзода, И. М.* Таҳлили математикии таъсири бемориҳо ва зараррасонҳо ба оилаи занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода // Маводи конференсияи байналмилалии илмӣ-назариявӣ дар мавзуи «Саҳми математика дар рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ» ба эълон гардидани «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи маориф (солҳои 2020-2040)» (30-31 майи соли 2023). – Душанбе, ДОТ ба номи С. Айнӣ, 2023. – С.194-199.
- [39-M]. *Саидзода, И. М.* Як амсилаи концептуалии таъсири бемориҳо ва зараррасонҳои занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидзода // Илм ва таҳсилот: тамоюлҳои рушд дар ҷомеаи иттилоотӣ: Маводи конференсияи байналмилалии илмию амалии бахшида ба 75-солагии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (Душанбе, 02 октябри 2023). – Душанбе, 2023. – С. 8-12.
- [40-M]. *Саидов, И. М.* Амсиласозии концептуалии динамикаи популятсияи занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидов, А. Қосимӣ // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмию амалии магистрони ДМТ бахшида ба ҷашнҳои 30-солагии Истиқлоли давлатии ҚТ, 110-солагии шоирони халқии Тоҷикистон М. Турсунзода, С. Улуғзода, «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (солҳои 2020-2040)». – Душанбе, 2021. – С. 20.
- [41-M]. *Саидов, И. М.* Тадқиқи риёзии динамикаи занбӯри асал [Матн] / И.М. Саидов, Ш. Ниёзов // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмию амалии магистрони ДМТ бахшида ба ҷашнҳои 30-солагии Истиқлоли давлатии ҚТ, 110-солагии шоирони халқии Тоҷикистон М. Турсунзода, С. Улуғзода, «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (солҳои 2020-2040)». – Душанбе, 2021. – С. 22.
- [42-M]. *Saidzoda, I. M.* Modeling of a bee colony under the influence of diseases and pests [Text] / I.M. Saidzoda // Proceedings of the International University Scientific Forum «Practice Oriented Science: UAE – RUSSIA – INDIA» (February 28, 2024. UAE). – UAE, 2024. – P. 170-176.
- [43-M]. *Saidzoda, I. M.* Mathematical model of a bee colony by gender in a stationary case [Text] / I.M. Saidzoda // Scientific research of the SCO countries: synergy and integration: Proceedings of the International Conference (Beijing, 14 October 2023). – Beijing, 2023. – P. 143-148.
- [44-M]. *Saidzoda, I. M.* Conceptual modeling of the dynamics of bee colonies under the influence of diseases and pests, taking into account age and sex

[Text]/ I.M. Saidzoda // Proceedings of the International Conference «Scientific research of the SCO countries: synergy and integration» – Reports in English (April 26, 2024. Beijing, PRC). – Beijing, 2024. – P. 160-164.

Чаласаи васеи кафедраҳои информатика, моделсозии математикӣ ва компютерӣ, математикаи ҳисоббарорӣ ва механика, таҳлили математикӣ ва назарияи функсияҳои ДМТ бо иштироки 47 нафар пас аз баррасии масъалаи мазкур ва фикру андешаҳои баёнгардида, чунин қарор қабул кард:

ҚАРОРИ ЧАЛАСА

1. Диссертатсияи Саидзода Исроил Маҳмад дар мавзӯи «Амсиласозии математикии марҳилаҳои ҳаёт ва таҳқиқи компютери динамикаи солони популятсияи оилаи занбӯри асал», ба ҳама талаботҳои ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (Қарори Ҳукумати ҚТ, №267 аз 30.06.2021) ҷавобгӯӣ буда, ба ҷуррагӣ аз рӯи талаботи шиносномаи ихтисоси 05.13.18 – Амсиласозии математикӣ, усулҳои ададӣ ва комплекси барномаҳо омода гардидааст.
2. Диссертатсияи Саидзода Исроил Маҳмад дар мавзӯи «Амсиласозии математикии марҳилаҳои ҳаёт ва таҳқиқи компютери динамикаи солони популятсияи оилаи занбӯри асал», барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои физикаю математика аз рӯи ихтисоси 05.13.18 – Амсиласозии математикӣ, усулҳои ададӣ ва комплекси барномаҳо ба ҳимоя пешниҳод карда шавад.

Хулосаи мазкур дар чаласаи васеи кафедраҳои информатика, моделсозии математикӣ ва компютерӣ, математикаи ҳисоббарорӣ ва механикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, суратчаласаи № 3 аз 26 юни соли соли 2025 қабул гардидааст.

Натиҷаҳои овоздиҳӣ: «тарафдор» – 47 нафар, «зид» – нест, «бетараф» – нест.

Қарор яқдилона қабул гардидааст, протоколи № 3 аз 26.06.2025.

Раиси чаласа:

д.и.ф.м., профессор

Раҷабова Л.Н.

Котиби чаласа:

н.и.ф.м., и.в. дотсент

Солиев С.Қ.

Имзоҳои Раҷабова Л.Н. ва Солиев С.Қ.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори РК ва КМ ДМТ

Тавқиев Э.Ш.

26.06.2025 11